

Foi'a acésta ese totu a opt'a di — dar prenumeratiunile se primescu in tote dilele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tote siodiunile si bani de prenumeratiune sunt de a tramite la redactiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Fetele bogate.

Cislaitana, translaitana,
Dóue fete de o mama,
Dóue fete de-o faptura,
De-o potrivă la statura,
Elo-asié s'au totu falitu,
Cumca multu au moscenitu,
Si asié se totu falescu
Cumca totu se 'navutiescu.

Eu facui cam intrebare
Despre-averea loru cea mare,
Si unu domnu pré invetiatu
Aste mi le-a insiratu:
„Sumetia, falosia,
Detoria — nu se scie,
Ingamfare, maltratatare,
Apesara, sugrumare,
Monopolu si traficarea,
Stémpa, dare peste dare,
Titluri, orduri, cruci, servagiu,
Subventiuni si apanagiu,
Casamate si casarme,
Tunuri, puscii, totu felu de arme,
Arme bine ghintuite,
Cu bani buni bine platite,
Libertati, constitutiuni,
Vórbe góle si mintiuni — — —“

Domnulu meu celu invetiatu
Totu ar fi mai insiratu,
Inse-acolo l'am lasatu,
Cá-ci simtiam cum peru 'n capu
Ca de spaima s'a scolatu.

Cislaitana, translaitana,
Dóue fete de o mama,
Sunt bogate-abunaséma!

Gur'a Satului.

Gur'a Satului la monumentulu lui I. Buteanu.

Eu am totu auditu, cá déca caletoresci si in caletoria te intelnesci cu popa, séu ti-iese cineva cu vasu golu in cale, diu'a aceea nu ai norocu, chiar de ai fi deachistu. Inse eu nu am crediutu pana in diu'a de astadi. Astadi? Credu! — Voiu spune pentru ce.

Odihneam la umbr'a, ce mi-intinse goronulu lui Hori'a. Auditi! eram la unu locu sacru! Anim'a mea batea mai ferbinte si ventulu mi-para ca sioptesce numele aceluia, care si-a sacratu viéti'a pentru natiunea sa.

Pe candu meditam despre trecutul nostru si me simtiam fericitu, cá sum romanu, unu tieranu, cantandu hor'a lui Buteanu, apoi alui Solomonu si Iancu, me tredí din meditatiuni.

Mi-para ca am picatu din ceru, pentru cá mai inainte eram dusu si meditam despre martirii romanimii, éra dupa desceptare me aflai pe acestu pamentu — plinu de renegati.

Ca fulgerulu mi-trecu prin minte, cá adi va fi ridicarea monumentulu I. Buteanu; pentru aceea dara, si nutritu de o sperantia a poté salutá acolo cátu de multi romani, grabíi dupa calaria si nu me opríi pana la crism'a de la Gur'a Hontului. — Pe drumu intalníi inca cáti-va fartati.

Mi-legu calari'a de unu stelpu de gardu si intrai cu ceialti in crisma. Dar aice unde sê aflíi vr'unu sufletu de omv afara de unu jidanu. La inceputu am cugetatu, cá multimea s'a si apucatu de ceremonia, inse audíi de la crismariu, cá inca nu a sositu nimene.

Óre unde potu intardíá — cugetam eu? M'am pusu dara pe asteptate, cugetendu cá de nu voru veni din comitate mai indepartate, dar celu pucinu din comitatulu Aradului voru veni cáti numai simtiescu romanesce. Inse tote in dar.

Asteptu o óra, asteptu dóue, bate si a trei'a — nici unu sufletu de omu. Cine scie, óre nu am smintitu diu'a? — Dar nu se póte, cá dóra apriatu se vede in calindariulu meu 10 sept. Apoi terminulu a fostu pe atunci.

Intre aceste sosira zarandani cu vr'o 14 carutie, — in urma la 11 óre veni dlu Pascutiú — singuru, apoi mai tardíu resarira ca prin minune inca doi (!!) aradani. Alti aradani nu venira! Pe semne s'au temutu, cá se voru compromite. Eu vedíendu acésta insufletire mare, si mai alesu „salutárele fratiesci“ — o luai pe picioru.

Patieniele lui Pacala de asta-véra.

I.

Ne mai potendu suferi caldur'a mare, intr'o di m'am socotitu, că încâtr'o sê pornescu?

Atunci mi-se desceptă poft'a ca sê-mi facu plăceri boieresci, si numai decātu — ca unulu care n'are stare — am plecatu in lumea mare, ca unu perde-véra am trecutu noue-atare, si curendu ca unu voinicasiu, am ajunsu — la *Buziasiu*.

Buziasiuulu me rogu e alu doile locu de băi in Banatu, Mehadi'a o cunósce tóte lumea civilisata, adeca aceia cari pricepu cartea si — cartile. — Buziasiuulu dara se vede, că trebuie, sê fia locu insemnatu si vestitu, cu tóte că alu treile locu de băi nici nu pré este, si déca este, lumea civilisata n'are scire despre alte băi banatiene.

Sub băi — voiescu ca sê se intieléga scaldele. La Buziasiu sunt scalde calde, unde adeseori se intempla, că scaldatoriulu se si arde, mai alesu déca cade in curs'a vre unei nimfe fara de mila.

Sunt apoi si scalde reci, cari descépta animele seci, aci apoi poti sê-ti petreci — ca turculu intre greci. Candu am ajunsu la băi, abié m'am coboritu din caru, numai decātu a venitu naintea mea unu mosiu betranu si mi se recomandă ca doftoru; eră chiaru bine beutu, si mi se imbiă sê me vindece, eu inse ne potendu suferi nici ómenii betívi, nici omoriori de ómeni, numai de cătu i-am dîsu: Doftore vindeca-te pe tine si n'avé grigea de mine, că-ci inca nu mi-am uritu dílele. Elu inse sciu că nu a luatú lécurile sale, că-ci abunaséma n'aru fi ajunsu dílele betranetieloru.

Dupa ce am facutu o scalda calda, facui o preumblare prin parcu, ca sê affu vre unu cunoscutu; inse n'am affatu fatia cunoscuta, deci me dusei la cartiru, unde scotiendu din straitia merindele mele, mancai bine si beui si mai bine, inse n'am beutu din straitia, ci din draguti'a mea de plosca, apoi fiindu si cam obositu, m'am culcatu sê mai odihnésca biatele ósele mele si eu cu ele.

Abié mi-am inchisu ochii bate cineva la usia, cum audu acést'a, plesnindu de bucuria si voia buna ca toti ómenii somnurosi candu i scornésce cineva din culcusiulu, me scolai sê deschidu usi'a, totu de odata sê vedu persón'a dragalasia, carea mi-face atá-t'a placere, — candu deschidu — intra unu tineru.

— Ce vrei, ce cauti? — strigai cu fragedíme si uitandu-me totu de odata sê punu man'a pe vre-unu bastonu, séu mai bine dîsu pe-o bóta sanetósa.

— Me rogu de iertare, — nu mai siede aice coconiti'a Militi'a? — díse tinerulu meu.

— Acusia te melitiu eu de te saturi a umblá dupa Militie dísei eu si luai bastonulu meu in mana, dar cavalerulu o luà la sanetósa.

Me culcai dupa acést'a si am dormitu nitielu, atunci éra baté cineva, eu éra saru cu bucuria.

Unu altu craisioru statea naintea mea.

— Me rogu e a casa coconiti'a Militia?

— Da, e a casa — dísei eu — poftimu numai mai innuntru că-ci écat'o e aici, in cotu si aretai la o bóta grósa nodurósa, craisiorulu inse abié ochiá meliti'a mea, ca din pusca o tull la fuga, fugea seraculu mancandu pamentulu.

Mai vre-o doi trei voiniciei de acestia mi-facura bucuri'a de a-i indrumá la coconiti'a Militi'a, — apoi in fine ne mai potendu stá a casa me dusei in parcu si beui unu pocelu de apa de la isvoru.

Am beutu fórté cu sete, dar candu luai pocelulu de la gura, vai, ce amaratiune si grétia am mai simtítu.

— Tu féta, dar ce apa e ast'a?!

— Ast'a-e apa pentru femei.

— Apoi de ce mi'ai datu, eu dóra nu-su femeia?

— Déca ai cerutu — ti-am datu.

Vai, de mine, totu tremuram de necasu, ap'a facea resmeritia, pare că miscá ceva in stomacu, vai, vai, n'am potutu remané a casa.

M'am dusu iute la cartiru si m'am culcatu ca morbosu, cum am adormitu, am visatu că umblu intr'o padure cu isvóre multe, a colo veniau muieri si ómeni cari se puneau la isvóre, si cum inghitiau ap'a muierile se prefaceau gaini, gasce, chiurci, pauni si éra barbatii cocosi, tutcani, porci, lupi si totu felulu de jigani.

Mi-facui cruce si iute m'am desceptatu de frica.

Toc! toc! to! — bate cineva la usia.

Eu deschidu, unu servitoriu imbracatu sta naintea mea cu mai multe bileto, dintre cari unulu mi-lu intinse mie dicendu:

— Ast'a me rogu e pentru stimat'a dómna —

— Nici o dómna nu e aici, — dísei eu si inchisei usi'a.

Nu multu dupa acést'a éra vine servitorulu si cam cu restitele mi-díce, că aci la numerulu 24 e insemnata Dómn'a *Pacala Per-de-Véra* si are sê solvésca Cur-Taxe 2 fl., pentru acést'a mi-a tramisu cuit'a.

Iau cuit'a si intr'adeveru vedu, că eu trebuie sê fiu dómn'a Pacala si scosei iute doi fiorini din prachsia.

Servitoriulu se duse de pe capu, inse veni spaim'a grozava, mi-adusei aminte de cele ce am patítu cu craisiorii coconitei militi'a, apoi de paharulu de apa, apoi de visulu celu ciudatu cu jiganiela, si acuma chiaru scrisu negru pe albu vedíendu, că sum chiaru dómna, asié cugetam că nu in taina se díce, că báile de la Buziasiu sunt pentru femei, că-ci eu numai ce mi-am pusu piciorulu pe loculu acest'a si indata din barbatu m'am facutu femeia.

Dómne feresce si apera, ce a trebuitu sê mai patiescu, eu Pacala sê fiu atátu de pacalitu, apoi inca a trebui sê me si maritu, inse cum me voiu maritá candu — n'am mí de fiorini?!

Astfelu de cugete me cuprinsera si mai gata o septemana me credeam femeia, inca — mi-veni gandulu si de maritu, pana candu intr'o sambeta venindu barbierulu sê me rada, m'am desceptatu éra că sum Pacala; diu siodu lucru, pana am fostu cu barba, me credeam femeia si dupa ce barbierulu mi-a rasu barb'a, m'am desceptatu că sum *barbatu*!

Asta data inse credu că va fi destulu, de-aci incolo apoi vinu siodieniele ale mari.

Pacala.

TRÊNCA si FLÊNCA.

T. Cunosci tu, sora Flênca, pe voiniculu I. Bessanu?

F. Ba, nu-lu cunosc. Cine e acela?

T. O tiucu-i guriti'a lui, dar cine sê fia altulu, decâtu cortesiulu celor doi deputati de la Naseudu?

F. D'apoi ce-i cu elu?

T. Elu este mare intieptu; se vede câ a fostu strajamesteru.

F. Apoi decâ a fostu catana, nu e mirare, câ asculta asié de bine de — porunc'a innalta.

Candu sunt barbatii favoriti?

Candu sunt avuti, candu se sciu lingusî dameloru si candu vorbescu de insoratiune.

Candu urmarescu damele pretutindenea si sarcin'a „solvirei“ o iau a supra loru.

Candu in tôte dau dreptu dameloru. Candu lauda toalet'a aceleia cu care vorbesce si face observatiuni curiose despre a alteia, carea nu e de fatia.

Candu sunt mincinosi si candu sunt pré — indresneti.

Candu nici dupa a trei'a corfa nu se mania. Candu sunt calareti buni si au calea eleganta si in fine candu sunt — petitori. Trênca si Flênca.

„Gazet'a“ se intrece pe sine in sa-si.

Tóta lumea dice, câ betran'a „Gazeta“ de candu Baritiu nu mai scrie intr'ins'a nu platesce o cépa degerata: eu inse vinu a sustiené contrariulu, si dîcu câ in „Gazeta“ de multe ori se potu cetî lucruri ne mai pomenite in alte foi.

Pentru esemplu, intr'unu numeru mai nou unu corespundinte óre-care, vorbindu despre cutare adunare protopopésca mestecata, in fine amintesc, câ din agendele ispravite acolo:

„A mai remasu afara si introducerea celibatului cu apromisiuni de statii mai alese, ba chiaru de canonicaturi — ba se poftescu acuma si voturi de a fi celibe, ca sê-si póta ocupá postulu bunu de casta cu delaturarea celor insurati, cari pre lunga oficiulu. cós'a, *si-implinescu si una datorintia pré amara a Creatiunei* — candu din contra se intempla altmintrea. — Aduca-si aminte S. S. parinti de jertfa neprimita in timpurile vechi de la cei neinsurati si fara de prunci, ba chiaru de legile romane.“

Si tôte aceste pentru ce au remasu afara? Pentru câ, dice corespundintele:

„Plói'a, ce a spariatu pe membrii, *fómea* si alte ingrigiri economice nu a permis de a se poté discutá si mai incolo necesitátile nóstre, si *prin fuga* amu subscrisu actulu.“

TANDA si MANDA.

T. Ce nou scii, frate Mando?

M. Sciu o noutate placuta.

T. Ce?

M. Se va aduná diet'a.

T. Ce folosu de dieta, decâ vomu pierde pe parintele Mironu Romanu?

M. Cum sê-lu pierdemu?

T. Asié, câ sfinť'a sa fiindu numitu in slujba, va trebui sê abdica de deputatia.

N. Nu te teme de asta. Cunosc eu bine pe — calugari.

T. Ce mai socotesci candu gandesci?

M. Nimica. Da tu?

T. Eu mi-batu capulu, câ óre unde asiu poté gasi piele mai grósa?

M. Apoi decâ ti-trebuie piele grósa, n'ai decâtu sê mergi la Naseudu.

T. La Naseudu?

M. Da, la Naseudu, — pentru câ piele mai grósa n'are nimene decâtu vicariulu de acolo, parintele Moisilu. Pe acest'a indesiertu l'au mai luat la trei parale tôte foile, dinsulu totusi nu mai face socotéla despre banii adunati pentru monumentulu lui Marianu.

La intrebarile din mai multe parti am onóre a respunde, câ poesile declamate de redactorulu acestei foi pentru prima-óra in concertulu din Sioment'a-mare, se voru publicá in Calindariulu Gurei Satului pe anulu 1870, — care s'a si pusu sub tipariu. Unu esemplariu consta 40 cr. Nu se dau mai pucine, decâtu 5 esemplarie.

Post'a Gurei Satului.

A fostu fórté buna. Te insieli. A fostu chiar contrari'a. Mai rea nu a potutu sê fia.

Dlui S. . . . Ce vrei sê dîci cu aceste „apoi preteni'a tienenda va isbuti cu lamurirea ideieloru purificate?“

Dlui B. . . Ti-implinimu dorinti'a, de ati publicá poesia pe spelele dtale. Cetesca mai nainte o strofa si de-i mai dori, vomu continuá:

Pe o vale frumosa!

Si cu flori incolorata!

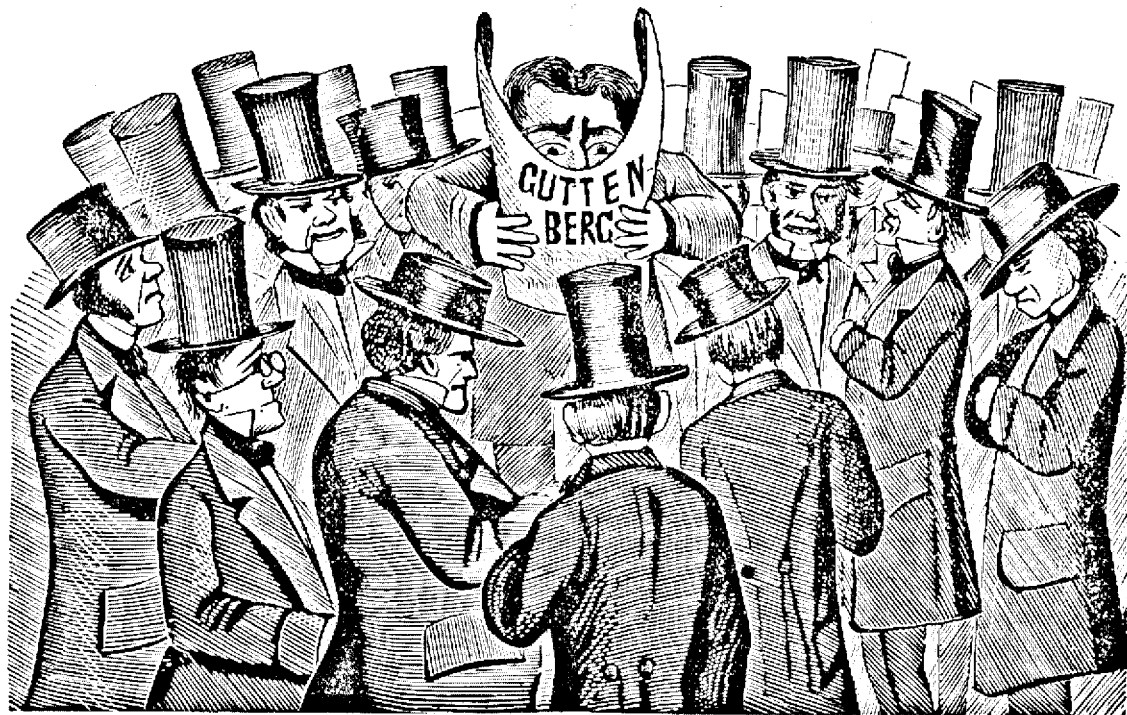
Unde erau arbori multe!

Verdi si infforite!

Frunda verde lemnu sucitu. Cugeti câ nu le-amu cetitu. Le-amu cetitu, si le-amu aflatu, câ sunt bune — de-atiatu.

O mica diferintia.

I.

Dincolo de Carpati.

II.

Dincóce de Carpati.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru : Iosifu Vulcanu.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocai in Pest'a. Piati'a Pesciloru Nr. 9.